

DBM-1601100202030301 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (WEF-2016) Examination

June - 2022

Sanskrit

(Alankarasastra : Kavyamimansa)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના / Instructions :

- (૧) દરેક પ્રશ્નના સરખા ગુણ છે.
- (1) All questions carry equal marks.
- (૨) કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
- (2) Answer any five of the following.

૧ બેનું ભાષાંતર કરી આવશ્યક વિવરણ કરો : ૧૪

1 Translate with necessary notes **two** of the following : 14

- (૧) તત્ર કીર્તિ-પરમાહ્લાદ-ગુરુરાજદેવતાપ્રસાદાદ્યનેકપ્રયોજનકસ્ય કાવ્યસ્ય વ્યુત્પત્તિઃ
કવિસહૃદયયોરાવશ્યકતયા ।
- (૨) તસ્ય ચ કારણ કવિગતા કેવલા પ્રતિભા । સા ચ કાવ્યઘટનાનુકુલ-
શબ્દાર્થોપરિસ્થિતિઃ ।

૨ બેનું ભાષાંતર કરી આવશ્યક વિવરણ કરો : ૧૪

2 Translate with necessary notes **two** of the following : 14

- (૧) તત્ર શૃંગારો દ્વિવિધઃ । સંયોગો વિપ્રલમ્ભશ્ચ ।
- (૨) કિં સેવ્યતે સુમનસા મનસાપિ ગન્ધઃ ।
કસ્તૂરિકાજનન શક્તિભૃતા મૃગેણ ॥

૩ જગન્નાથની દૃષ્ટિએ કાવ્યપ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૪

3 Discuss the types of Kavya according to Jagannath. 14

- ૪ જગન્નાથની દૃષ્ટિએ 'કાવ્યરસ'ની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Explain in detail of 'Kavyarasa' according to Jagannath. 14
- ૫ બેનું ભાષાંતર કરી આવશ્યક વિવરણ કરો : ૧૪
- 5 Translate with necessary notes **two** of the following : 14
- (૧) ત્રિધા ચ સા, સ્મૃતિર્મતિઃ પ્રજ્ઞેતિ । અતિક્રાન્તસ્યાર્થસ્ય સ્મર્ત્રી સ્મૃતિઃ । વર્તમાનસ્ય મન્ત્રી મતિઃ । અનાગતસ્ય પ્રજ્ઞાત્રી પ્રજ્ઞેતિ ।
- (૨) સતતમભ્યાસવશતઃ સુકવેઃ વાક્યં પાકમાયાતિ । 'કઃ પુનરયં પાકઃ ?' ઇત્યાચાર્યાઃ । 'પરિણામઃ' ઇતિ મજ્જલઃ ।
- ૬ બેનું ભાષાંતર કરી આવશ્યક વિવરણ કરો : ૧૪
- 6 Translate with necessary notes **two** of the following : 14
- (૧) 'ઉપકારકત્વાદલક્ષ્ણઃ સપ્તમમજ્જમ્' – ઇતિ યાયાવરીયઃ ।
- (૨) ઇતિ કવિરહસ્યં પ્રથમમધિકરણમિત્યાદિ ।
- ૭ 'કાવ્યપુરુષોત્તિકથા' ચર્ચા કરો. ૧૪
- 7 Discuss the 'કાવ્યપુરુષોત્તિકથા' 14
- ૮ ઇતિ ષષ્ઠોધ્યાયઃ પદવાક્યવિવેકઃ – ચર્ચા કરો. ૧૪
- 8 Discuss the ઇતિ ષષ્ઠોધ્યાયઃ પદવાક્યવિવેકઃ। 14
- ૯ બે પર નોંધ લખો : ૧૪
- 9 Write notes on two : 14
- (૧) શાસ્ત્રનિર્દેશઃ ।
- (૨) કાવ્યકવિઃ પુનરષ્ટધા ।
- ૧૦ બે પર નોંધ લખો : ૧૪
- 10 Write notes on two : 14
- (૧) રસાભાસભાવાભાસશ્ચ ।
- (૨) રસવિરોધઃ ।